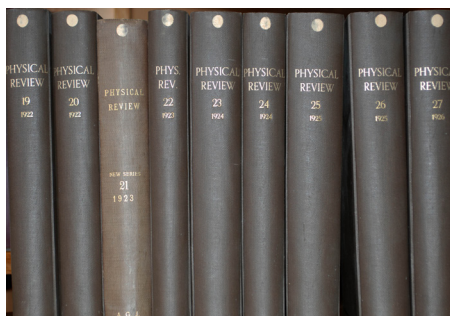

БИБЛИОТЕКАТА ПО ФИЗИКА ПРИ БАН

Таня Маркова

Библиотеката по физика се намира в сградата на Института за ядрени изследвания и ядрена енергетика на БАН. Тя е създадена през 1946 г. едновременно с Физическия институт на БАН. Към него се организира специализирана книжна сбирка, подбрана от фонда на Централната библиотека. През годините за комплектуването на библиотечния фонд са полагали грижи видни български учени – физици, работили в институтите по физика, като акад. Георги Наджаков, проф. Разум Андрейчин, акад. Емил Джаков. Участието на научни сътрудници в комплектуването и изграждането на фонда е традиция, която се запазва и до днес.

През 1954 г. от фонда на библиотеката се отделя сбирката по математика, а през 1958 г. и 1960 г. съответно сбирките по астрономия за библиотеката на самостоятелната Секция по астрономия и сбирката по геофизика за библиотеката на Геофизическия институт.

Днес библиотеката по физика е една от най-големите библиотеки в ситемата на БАН. Тя се състои от заемна, две читални с 22 читателски места и няколко книгохранилища. В читалните са разположени каталозите, справочният фонд и подредените в клетки текущо получавани списания. Редовно се подреждат изложби с най-новите постижения в библиотеката.

Библиотечният фонд наброява общо 77 682 тома – от тях 52 195 тома периодични издания и 25 487 тома книги. Той се комплектува от ЦБ на БАН по няколко начина: абонамент и покупка, книгообмен и дарение. Комплектува се научна литература в областта на теоретична и ядрена физика и енергетика, атомна и молекулярна физика, физика на твърдото тяло, оптика, електроника, математика, химия, техника. В библиотеката се съхраняват основни периодични заглавия в областта на физиката от първите години на тяхното издаване като всички серии на „Physical Review“ и на „Journal of Physics“, „Journal of the Optical Society of America“, „Journal of the Physical Society of Japan“, „Journal of Nuclear Materials“, „Physics Abstracts“, „Bulgarian Journal of Physics“, „Физико-математическо списание“, „Физика твърдото тяло“, „Ядерная физика“ и др. Списанията са на свободен достъп, подредени в книгохранилището по азбучен ред, което дава възможност за много бързо и лесно намиране на търсеното заглавие и съответния том от него.

Библиотеката разполага с богат специализиран фонд от книги на различни езици, издания от международни симпозиуми, конгреси и конференции, дисертации, справочници, речници, енциклопедии. Съхраняват се книги, написани от наши видни учени в областта на физиката от ИЯИЯЕ, ИФТТ, ИЕ като акад. Христо Христов, акад. Александър Петров, акад. Милко Борисов, проф. Сава Манов. Ценна част от фонда на библиотеката съставляват личните библиотеки на проф. Елисавета Карамихайлова, акад. Георги Наджаков, физиците Дочо Факиров, Петко Камаджиев, Стефан Захов, Никола Аспарухов.

За разкриване на книжния фонд спомогат добре подредените и поддържани каталози: азбучен, систематичен и топографски, а в последните години и он-лайн каталогът. Богатият фонд от периодични издания е представен от картотеки на списанията и поредиците, съответно на кирилица и латиница. Библиотеката притежава специализиран фонд и картотека към него от препринти, издадени от Обединения институт по ядрени изследвания в Дубна, с който ИЯИЯЕ има многогодишно сътрудничество.

Към настоящия момент в библиотеката са регистрирани 487 читатели – от научното звено, от системата на БАН, от университети и институти в цялата страна.

В услуга на читателите се предоставя литература за домашно ползване за служителите от научното звено и в читалните за външните читатели, извършват се устни справки, предоставени са за ползване каталозите и картотеките, правят се ксерокопия на библиотечни материали. Библиотеката взема участие в междубиблиотечното книгозаемане.

Успоредно с утвърдените класически методи на работа библиотеката е отворена към въвеждането на новите модерни технологии в помощ на библиотечната дейност. От 2003 г. активно се работи по интегрираната библиотечно-информационна система Alerph500. Тя дава възможност за автоматизирано търсене на литература в различни бази данни по ключови думи, автор, заглавие, година на издаване, издателство. Новополучената литература се обработва и се включва от Централната библиотека в он-лайн каталога, а чрез ретроконверсията постепенно целият фонд ще бъде електронно каталогизиран и ще стане част от единния он-лайн каталог на научните и академичните библиотеки в страната.

В помощ на научните сътрудници и на библиотечните работници към библиотеката е сформиран Библиотечен съвет от високо ерудирани, хабилитирани лица, представители на институтите по физика.

С утвърдените традиции, с въвеждането на съвременните информационни технологии, със своя уникален фонд библиотеката по физика предоставя съществена информация в областта на физическите науки.

